

A sepsi-szentgyörgyi Székely Mikó kollégium önképzőköre október 9-én tartotta I. rendes gyűlését, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó beszéd, tartotta Darkó Jenő 8. o. t., az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. «**Tetemre hívás**» Aranytól, elszavaltta Kánya Kálmán 7. o. t. «**Lyrái kísérletek**» írta és felolvasta Darkó Jenő 8. o. t. «**Az örült**» Petőfőtől, előadta Prázmári József 7. o. t. Ezzel a gyűlés véget ért.

IRODALOM.

Magyar Robinson. Defoe Dániel szépséges regénye világot járó utjában már régen megállapodott nálunk is. Közel egy század óta öregek és fiatalok gyönyörűségére, nagy és gazdag irodalma azonban, mely a Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg, méltán megérdemli a magyar Robinson nevet. Gaal Mózes, a magyar ifjúságnak e szépszavú elbeszélője mondja el újra Robinson Krusoé élete és viszonyosságai tanulságos történetét. Defoe után, azzal a tiszta szép nyelvvvel, mely kivülről oly kevés mesemondónknak sajátja, szellemében, alakjában magyarrá formálja Robinsont. Paget Walter 120 ily fajta magyar könyveknél ritkán megszokott művészi szép rajza díszíti a szép nyomású kötetet, melynek ára 1 frt 80 kr., vászonkötésben 2 frt 40 kr. De adott ki a Franklin Társulat ezuttal ebből a könyvből drágább diszkiadást is, igazán izléses falemezről való táblás kötet, a melynek 4 frt az ára. Helyesen tette, mert a Robinson kedves olvasmánya a jómódu szülők gyermekeinek is, a kiknek olyan ajándékot keresnek, mely külsőleg is mutatósabb legyen. Ilyen esetekben bizonyára kapóra jön a diszkiadás.

Diák élet Angolországban. Írta Laurie A. Fordította Hegedüs Pál. Ifjúsági irodalmunk pár év óta őrvendetes módon föllendült. Hazai íróink legkiválóbbjai szívesen dolgoznak az ifjúság számára és a külföldi hasznos és jó könyvek sorra megjelennek nyelvünkön. Laurie ifjúsági regénye ezek közül való. Egy fiatal diákélet rajza ez, az angol nevelési mód helyes és mindenekfelett jellemképző módjának feltüntetésével. Mily eszközökkel kell legyőzni a serdülő ifjúnak magával született gyengéit, leszoknia hibáiról és a testet, lelket nem rendszabályokkal idomítani, hanem a természet egyenes fejlődésmenetét követve fejleszteni: ime ez van megírva ebben a könyvben. Olvasván e csinos keretbe foglalt történetét, a didaktikus rész észrevétlenül lesz az elme kincsévé és pedig gyönyörködéssel megszerzett kincsévé. A francia középiskolai ifjúságnak ez a legkedvesebb olvasmánya. Bizunk benne, hogy hamar népszerűvé lesz a mi ifjúságunknál is és az iskolai könyvtárakban. A szöveget a francia kiadás huszonnégy eredeti fametszetű képe kíséri és a könyv kiállítása egészben igen tetszetős.

Megjelent a Franklin-Társulat kiadásában, ára 1 frt 80 kr., vászonkötésben 2 frt 60 kr.

Cox György. Görög regék. Fordította Komáromy Lajos. Fiataloknak és öregeknek képzelete kevés könyvmulat el oly szívesen, mint azokon, a melyek a görög mythológia ragyogó világát varázsolják elének. A gyermekkorát élő nép regéiben, mythoszaiban az egész emberiségnek a csudáshoz, a természet fölötti dolgokhoz való nagy vonzódását ismerjük meg s nem pusztán egy nép hitrege-világát. A görög nép képzelete minden népénél szebben alkotta ezt meg. A természet a maga ezerféle csodás megnyilatkozásában, a lég, a föld, a tenger és a vizek nem lehetnek holt, életnélkül való alakokkal tele. A görög mythologia ez alakokhoz, természet fölötti lényekhez történeteket fűz és ezeket mondja el nekünk oly ritka szépen Cox György immár második magyar kiadásban megjelent könyve. Nem a tudós száraz fejtegetései ezek; szépen, kedvesen elbeszélte történetek, melyek képzeletünkben egyhamar el nem mosódnak. A most megjelent második kiadásba 90 képet tett a kiadó, a melyek csaknem valamennyien archeologiai minták után készült eredeti rajzok és metszetek, melyek bizonyára nagy áldozatokat igényeltek. A könyvet a Franklin Társulat a szokott csinnal állította ki. Ára 3 frt. Színes vászonkötésben 3 frt 50 kr.

A magyar nemzeti irodalom történetének vázlatja. Budapest, 1897. 8-rét, 128 lap. — *Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv.* Budapest, 1897. 8-rét 241 lap. Az „Athenaeum” legközelebb e két csinosan kiállított könyvet becsátotta közre, melyeket a közokt. miniszter a polgári iskolák és felsőbb leányiskolák részére approbált. Mind a két művet *dr. Horváth Cyrill egyetemi m.-tanár írta*, ugyanaz, kinek középiskolák részére készült irodalomtörténete rövid pár év alatt országsszerte elterjedt. Maga a hivatalos bíráló úgy nyilatkozott e könyvekről, hogy alaposan, lelkesen, izléssel és tapintattal vannak írva; és bizonyára olvashatja őket a nagyközönség is. Horváth művében színesen, stilizált, kerek egészsze fűzve adja a magyar irodalom történetét. Végre is itt az ideje adja a magyar irodalom történetét, hogy a művelt nőket ne így tanítsák irodalomtörténetre, hogy: „A legjelesebb magyar lírikus Balassi után Himfy, Csokonai, Petőfi és Vörösmarty voltak”, mert az ily tanítás sohasem nevel igazi magyar asszonyokat, a nélkül pedig valódi magyar társaság nem lesz soha. Részünkről melegen ajánljuk ezt a könyvet, — árak összesen 2 frt, — az illető tanfélék, de a nagyközönség figyelmébe is, melynek szintén szüksége van rá, hogy minél többször emlékezzenek régiekre.

Mesék a szivről czimen ujév napjára Végváry Ferenc kiadja elbeszéléseit. Előfizetési felhívásában ezeket írja: Apró emberek egyszerű történetei ezek a „Mesék a szivről”, melyekkel nem az eget ostsomolom, csupán az olvasó szívébe akarok bejutni. A könyv 5—6 iven, izléses kiállításban jelenik meg, egy példány ára 1 frt. Tíz gyűjtött előfizető után egy ingyenpéldány jár. Az ivot s a gyűjtött összeget legkésőbb e hó 22-éig szerző nevére (Temesvár, Gyárváros, Granátos-utca 1. sz., I. em.) kell küldeni.

«Körmös» műintézet nyomása Budapest. VI. Aradi-utca 8.

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:

Egész évre ..... 4 frt.
Fél évre ..... 2 frt.
Negyed évre ..... 1 frt

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTI:

Dr. RUPP KORNÉL

főgymnasiai tanár.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IX., Soroksári-u. 31. sz.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

HIRDETESEK

felvételnek és jutányosan számíttatnak.

Előfizetőinkhez!

Az 1897 december 18-ai dátum forduló jelent a „Tanulók Lapja”-nak életében! E napon vállalta el kiadásra lapunkat hazánk első irodalmi és kiadó intézete, a *Franklin-Társulat*.

A hirtelen jött változással járó technikai akadályok okozták, hogy a szerkesztő a lap 51. számát csak korlátozott terjedelemben jelentetheti meg, pusztán a kiegészítésre szoruló cikk közlésére szorítkozva. Kérjük e rendellenességért, melynek oka kivülünk áll, az előfizetők elnézését.

Lapunknak 52., *karácsonyi számát* s egyúttal mutatószámot, azonban t. előfizetőink még terminus előtt, a *Franklin-Társulat* kiadásában fogják megkapni.

Ismételjük: e változás forduló-pont a „Tanulók Lapja” életében! A „*Franklin-Társulat*”-ban, melynek híre-neve országsszerte ismeretes — oly kiadót nyertünk, melynek nemesak *módjában*, de határozott *szándékában* is van, hogy a „Tanulók Lapja”-nak ügyét szíven hordozván, annak *ifjúsági mintajusságá* fejlesztését lehetővé tegye.

A Franklin-Társulat lévén immár a lap kiadója, nem szorultunk rá, hogy nagyokat igérjünk. Már a mutatószám be fogja igazolni, mily nagy lépést haladtunk előre.

A „Tanulók Lapja” ezentúl is minden *vasárnap* 16 oldalnyi terjedelemben fog megjelenni, minden igényt kielégítő kiállításban: jó papíron, kitűnő nyomással, s a szép iránti érzéknek jól eső képekkel. Szellemi tartalmában követi a régi, bevált és méltányolt irányt. Munkatársainak sorában helyet foglalnak az ifjúság kedves írói és költői; a tanárvilág jelestollú tagjai, a magyar ifjúság kedvence Gaal Mózes, kitől már az első számokban indul meg egész sorozata a magyar mondáknak, illusztrálva Gyulai László művészi képeivel. Nagyobb közleményei közül egyleg csak kettőt említünk még meg. Az egyik egy kiváló francia ifjúsági regény, melyet a modern ifjúsági irodalom két hőroza: *Verne Gyula* és *Laurie André* közösen alkottak meg. Címe: „**A Cynthia hajótöröttje.**”

Verne bámulatos fantáziája ismert módján nyilatkozik meg benne és Laurie André, ki „Diákélet Angolországban” czimű műve által lett Magyarországon egy csapásra ismeretessé, szintén hozzáadta legjava erejét.

A másik nagyobb elbeszélés eredeti s *Teveli Mihálynak* a „T. L.” olvasóitól annyiszor méltányolt tollából ered. „**Barányfelhők**” a címe, híven tárja elő egy ideális magyar ifjú lelki világát és küzdelmeit, s annyiban

➡ A „TANULÓK LAPJA” kiadóhivatala: IV., Egyetem-utca 4. szám. ➡

hatásosabb, mert valóságban alapul. — Szokott rovataink ezentúl is megmaradnak. Folytatjuk nagy kedveltségre szert tett iránycikkelyeinket, melyeket „ifjúsági vezércikkelyeknek” nevezhetnénk. Nagy gondot fordítunk nagy tudományos közleményekre: sűrűen adunk esztétikai és irodalomtörténeti fejtegetéseket, a modern technika vívmányait ismertető olvasmányokat. Irodalmi rovataink irányadó változatot lesz, iskolai s önképzőkori szemlékben megemlékezünk az ifjúság közéletének minden jelentősebb mozzanatáról és hirt adunk a legtávolabbi vidékeknek is egymás működéséről, mozgalmairól. Szerkesztünk a maga „telefon”-jában készséggel válaszol a kérdezősködésekre. „Fejtörő” rovataink gazdagon és szaporán nyújt rébuszokat, melyeknek megfejtői közt értékes könyvjutalmakat sorsolunk ki a Franklin-társulat kiadványaiból. Kérjük a megfejtőket, jelöljék meg, melyik intézetnek hányadik osztályába járnak, hogy e szerint szabjuk meg az adandó könyvjutalmat.

Programmunk ismertetése után mirajtuk a sor, hogy hozzád forduljunk, magyar ifjúság zöme: középiskolai ifjúság! Számodra készült ez a lap, karold föl szeretettel! Szólunk úgy az egyesekhez, mint a középiskolai ifjúsági egyesületekhez: önképzőkörökhez, könyvtárakhoz és egyéb ily nemes célú társulatokhoz!

Új évtől kezdve szebb, gazdagabb tartalmu, jobb lapot adunk. Ezt azonban nagy áldozatok nélkül nem tehetjük. A kiadó elvállalta az áldozatok legnagyobb részét, illő és helyes, hogy az ifjúság is hozzájáruljon azokhoz némi csekélységgel. A lap árát mindössze negyedévi 20 krral kellett fel emelnünk, a mi magában véve nem nagy összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy finomabb papíron gazdagon illusztrálva adjuk Verne és a legkitünőbb magyar írók munkáit.

Lapunk terjesztését melegen ajánljuk az ifjúság figyelmébe! Azt akarjuk, hogy a „Tanulók Lapja” oly helyeken is kézen forogjon, hol eddig akár ismertség hiánya, akár közöny folytán nem terjedt el. A kiadó társulat anyagilag is jutalmazni fogja a terjesztők szíves buzgalmát: a ki 10 előfizetést szerez, egy esztendőig ingyen kapja a „Tanulók Lapja”-t, avagy megfelelő értékű könyvjutalomban részesül: a ki 5 előfizetést gyűjt, e kedvezmény felét kapja: a ki 2 előfizetést hoz, az ingyen kapja a „T. L.” díszes bekötési tábláját.

Ama erős hitben, hogy híveink táborában fogjuk látni a középiskolai fiatalság zömét, bizalommal lépünk a „Tanulók Lapja” fennállásának ötödik esztendejébe:

Az ifjúságért az ifjúsággal!

A „Tanulók Lapja” szerkesztősége.

Az örök ember.

— A Tanulók Lapja pályázatán jutalmazott elbeszélés. —

— Vége. —

Majd feloszlott már a társaság: a nők férfiak vadul szitkolóztak: csak Pap Máté volt közönyös, boszantóan érzéketlen. Igen, neki e gonosz helyzetben sejtelme volt! Edes sejtelme!

Es az előérzet nem csalt. Mintha újjászületett volna, az igazgató komoly törekvő lett, feléje se nézett az italnak. Kezdett törődni társulatával, mely a szíjjelszakadás előtt állt. A tavaszra gázsiemelését ígért. S ígérte az egyszer teljesítette, mert teljesíthette.

A hová csak mentek, szokatlan pártolásban részesültek, az ifjúság tüntetett éretők. Pap Máté úgy játszott, mintha egy isten sugta volna neki a szavakat: ha énekelni kezdett, tomboló tapsvihár, kitünő lelkesedés, koszorú lett a jutalma.

Új városba értek. Az érdeklődés ugyan csak nagy volt: tódult a nép a színházba, mintha fizették volna. Szórakozást, élvezetet keresett Thalia templomában mindenki: ifjú és agg, nő és férfi, szegény és gazdag...

Pap Mátét kimerítette az előző éjszakai utazás, úgy hogy az egész napot átaludta. Estefelé a rendező fölkereste az ifjút.

— Mondja rendező úr, kérdezte Pap Máté — milyen város az, a hol most vagyunk?

— Milyen is? az áldóját, nem jut az eszembe! Itt meg sohse voltunk azt tudom!

— Kérdezze meg az igazgatótól.

Az igazgató bejött, vidor arcot vágott, valami operette couplé áriáját dudorászta:

— Na Pap barátom, kész e szereppel? Ma vezérszerepe van!

— Nem fogok kudarcot vallani! — De igazgató úr, hol is vagyunk mi?

— Hol? hát azt se tudja? Szép ember, mondhatom! Hát Derkén!...

Mintba a szél ütötte volna meg a kiváncsi ifjút:

— Derkén... hebegte sápadtan, Derkén... Igazgató úr ma nem játszom!...

— Kért, mi lelte magát?

— Nem játszhatom!

— De tönkre tesz kérem! Most mondja félórával az előadás előtt. Kinek adjam a szerepet? Önnek játszania kell! Okvetlenül!

— Nem játszhatom! Rosszul vagyok!

— Mindegy!

Es elrohant, az operett ária helyett valami dráma borzasztó monológját dörögte...

A magára maradt ifjú reszkető félelemmel mondogatta: Derke... az én szülőföldem... itt lakik az édes apám, itt vannak a testvéreim... barátaim!... Itt kényszerített először a sors a nyomorra... szenvedésre! Hitvány orvos! Daczolok veled! Csak azért is játszom!

Igy beszélt önmagával! A lelke fájt, rettegett, sirt... az arca rideg nyugalmat erőltetett... Úgy űzte, unszolta valami, kergette... mégse ment, maradt, játszott!

Sohse ért el ilyen sikert! Egy tapsvihár, — egy éljen volt a színház, majd hogy a színpadra nem törtek! Így szerették az elvesztett ifjút!...

Az igazgató csak bámult e meg nem szokott tüntetésre.

Sietett az előadás után fölkeresni, siettek a kartársak, rohant a közönség... Hiába! Pap Máténak se hire, se hamva...

Mikor az utolsó jelenete volt, rámosolygott szívélyesen a közönségre, mikor a lámpák elé hívták, mélyen meghajolt előttük — aztán tántorogva ment le a színpadról, mintha senkit se ismert volna meg.

Mikor üdvözölni akarták, már ott sietett a város végén az öreg ember. Mintha a régi emlék kelt volna fel poraiból. Kezében a vándorbot, zsebében néhány garas, a kutyák is ugattak, épen úgy, mint valamikor régen... régen...

Az a ruha volt még rajta, a miben játszott. Azt sugta neki egy hang: tolvaj! De megnyugtatta magát! Kie ez a ruha? Az igazgatóé? Nem. Valamelyik tagé? Azé sem!... A társulaté! Azé, a ki játszik benne! Ő játszott benne utoljára, tehát jogos tulajdona. Megszolgált. A félhavi gázsija ugy is ott maradt. Itt a ruha érte!...

Eltökélte magában, hogy nem megy messze. Csak a legközelebbi városba. Öntudatosan tervezte ezt, hogy ki ne kopjék a tisztességes ruhából, el ne fogvjon a pénze. Talán kerül valami irnoki állás, vagy egyéb kedvezmény, akad valamelyik lapnál teendő, ha kell tanít is, nevelősködik, de színész nem lesz többé...

Fölkereste a tanárokat! Volt a tekintetében, a lényében, a modorában valami ritka büverő, vonzó hatalom, mely elszaladt minden nehézséget, megtört minden korlátot, megoldasztott minden jégkerget. A tanárok érdeklődtek az idegen jövevény iránt, megígérték, hogy támogatni fogják. Így esett meg, hogy Pap Máté rövid idő alatt a legelőkelőbb házak egyikében nyert nevelői állást.

Ifjú erővel, fiatalos kedélyvel állt helyet. A gondjára bízott gyermekek rohamosan haladtak; nemcsak az iskolai feladat terén, de műveltségben, látókörben, szellemben egyaránt... A család tagjai közé számította a nevelőt,...

Volt a háznak egy leánytagja a tizenöt éves Lili. Szelid, komoly leány... elelnézte a nevelő beesett fekete szeméit... s ha talákozott titkos, ábrándos pillanatban, a két szempár, a leány büszkén állta ki a tekintetet, Pap Máté se vonult háttérbe. Visszanézte, de melábban, biztatóbban...

Egyszer csak megbetegedett. Esméletlenül feküdt a selymes, lágy párnák közt, Lili örködött fölötte, leste gyenge lélegzetét, felszakadó sóhaját. Reszketőn adta be neki az orvosságot. Az ifju felnyitotta lassan szempilláit, megcsókolta a leánya parányi kezét...

Úgy várták, hogy fölépül, újra regél vig lesz, kedves... A betegség súlyos volt. A sok hányatás, rendetlen élet megtámadta idegzetét, tüdejét. Köhécselt szárazan, idegbántóan s a midőn erőszakosan fölkel egy napon az ágyból, vékony, kiszáradt teste majd összeesett, csak a szeméi égtek. A betegség megnövesztette szakállát, bajuszát. Mintha egy-egy ezüstös szál csillogott volna ki közülök: öreg ember volt...

Es a mikor fölmerült lelkében hü ápolónőjének, Lilinek képe: lecsordult egy köny, utána még egy, sok... számtalan...

Letörölte a hivatlan jelét gyöngeségének, kezébe ragadta a tollat s megírta újra a levelet, a mit valamikor a kordai község tanítójához intézett. Csakhogy akkor merész, majdnem hálátlan volt az örökember levelének hangja, most keserű, bánatos, megadó...

Süvöltött a szél, hordta a száraz havat a szembe, a mikor Pap Máté odahagyta a meleg szerető otthonát; ment új otthonért, új szeretetért: megtörtén, betegen...

Elvándorolt egész Kordáig; mire odaért végleg megfogott az ereje; bambán, gyáván nézett maga elé, nem mert senkihez se betérni. Gondolt egyet; elmegy régi lakására; ha lakik benne valaki, megkéri adjon neki ezen az éjen szállást, ő valamikor régen, mikor diák korban élt, kántora volt a községnek. Ez volt a lakása. Ha üres, majd meghúzódik egyik szögletében...

Elindult újra; a falú végén nekirohant egy bős, lompos eb; majd lerántotta már, de akkor, rászólt erőtlen hangon: Bodri ne! A kutya csóválni kezdte a farkát, megismerte régi gazdáját, megnyaldosta száraz, hideg kezét...

Senki se vette észre, hogy átsuhan egy erőtlen alak, egy hazajáró lélek a falún. Betért a régi, kántori otthonba.

Üres volt az és barátságos. Pattogó tűz terjesztett életet melet, az ágy vonzón megvetve, a sarokban a régi, ottmaradt csizma fényesre kímázva, kifoltozva, a fógason a kopott mente, de nem piszkosan, nem rongyosan, mint a hogy ott feledte... Seholy senki!

Leült az asztal mellé és várt. Majd csak betoppan a gazda, vagy a szorgos háziasszony! Néma csönd, semmi nesz, itt nem lakik senki!

Belefehélt az ágyba, mert szüksége volt a nyugalomra; egyideig a szokatlan helyzet elvonta beteg szeméről az álmot, ... aztán elaludt...

Mire reggel kinyitotta a szemét, ott volt a szobában Sipos Vince a tanító, Korday Dénes az uraság, Huszár Illés a jegyző.

— Isten hozta uram, — örvendezett a tanító — mondtam én, hogy visszakerül még mihozzánk. Ej! de megvénült Pap barátom, sokat hánykolódhatott azóta. Lám vártuk mindennap, évek óta, sohse lakott itt azóta senki, csak rendbehozáttunk mindent. A csizma is megvan, a mente is. Édes kedves uramöcsém...

S odahajolt, megesókolta a megkerült kántort, a ki mosolyogva rázott kezét régi ismerőseivel, jóakaró barátjaival.

És jött a látogatók egész serege; mindenki szívélyesen üdvözölte a kántor urat. De csak nem javult az egészsége sőt egy napon rohamosan aláhanyatlott...

Levelet kapott szép apró betűkkel, édes tartalommal. Lili írta, pénzt küldött benne, hogy mihelyt teheti, jöjjön vissza hozzájuk... A beteg ember tépelődött és nem jutott eszébe, hogy ő említette a leánynak, hogy valószínűleg Kordára jön, nem most utoljára, de régen, meselkedve, tréfálódva! — onnan sejtí, hogy itt van.

Megtudta, hogy az édes apja halálosan beteg; a kórházban fekszik... és lázalmában sokszor emlegeti szegény, elveszett fiát...

Visszakerült Kordára a kóbor színész-csapat, melynek valaha ő anyai dicsőséget, hervadhatatlan babért szerzet...

És ő betegen, tehetetlenül teküdt. Itt is akart maradni, hogy lerója örök hálóját, haldokló atyját is látni kívánta, Lili édes szava is vonzotta, a hitvány színigazgató csábító ígérete is izgatta...

Lázasan hánykolódott, majd megnyugodott erőtlenül, kimerülve!

Na örök ember állj elő kifogyhatatlan tervezetteddel, ritka leleményeddel, hívd segítségére biztató erődöt, hűségodat, dacodat! Használjon most az ész, az akarat, a törekvés, a szenvedély! Felelj meg ime hivatásodnak!

Igy küzködött önmagában, míg csak lélekzeni tudott, így gyötörte a multért beteg lelkét, így bűnhődött az öreg ember...

Egyszerre csak nyugodtan maradt, nem lélegzett többé, nem nyitotta ki szemét, nem szoritotta öklébe ujjait, nem vádolta önmagát: meghalt...

Eltették szomorúan, gyászos pompával; a vén tanító énekelt, de a hangja nem volt rekedtes, hanem mélyen bánatos, nem volt üres, öreges, hanem átszellemült, szívreszkedtető...

Ott a falú végén, hol egy mezőben kisebb-nagyobb halmok sorakoznak egymás mellé, kopottas fakeresztek dölingöznek, a hol szomorú, megható áhitat uralkodik, szaporodott a horpadozó dombok száma; beállították a friss földbe a keresztet... Majd ha mulik az idő, kidől a régi nemzedék, megvásik az emlékezet, majd ha bemohosodik az új sírhant, levásik az írás a fakeresztről és az is eldő, mint a többi, — akkor senki se tudja, hogy az az örök ember sírhalma...

Berkes Imre.